

เพื่อให้ความรู้ด้านจริยธรรมและการรักษาจริยธรรมแก่กำลังพล ทอ.

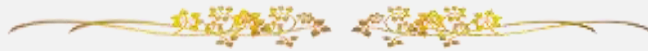
การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดย สมนึก แพทย์พิทักษ์

การปกครองและบริหารที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลนั้น ผู้บริหารงานต้องมี “ประมุข ศิลป์” คือ คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี (Good Leadership) อันเป็นคุณสมบัติที่ดีที่สำคัญของหัวหน้าฝ่ายบริหาร ลงมาถึงหัวหน้างานทุกระดับให้สามารถปกครองและบริหารองค์กรที่ตนรับผิดชอบ ให้ดำเนินไปถึงความสำเร็จอย่างได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง และให้ถึงความเจริญรุ่งเรือง และสันติสุขอย่างมั่นคง คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีนั้น เป็นทั้งศาสตร์ (Science) และศิลป์ (Arts) กล่าวคือ สามารถศึกษาวิเคราะห์วิจัยข้อมูลอย่างมีระบบ (Systematic Study) จากพฤติกรรมและวิธีการปกครองการบริหารองค์กรให้สำเร็จด้วยดี มีประสิทธิภาพสูงมาแล้ว ประมวลขึ้นเป็นหลักหรือทฤษฎี (Theory) ตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) สำหรับใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานของหัวหน้าฝ่ายบริหารให้เกิดประโยชน์แก่การปกครอง การบริหารที่ดี (Good Governance) กล่าวคือ ให้บรรลุผลสำเร็จด้วยดีมีประสิทธิภาพสูงได้ เพราะเหตุนั้น ประมุขศิลป์คือ คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี จึงชื่อว่า เป็นศาสตร์ (Science) นอกจากนี้ คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีนั้น ยังเกิดจากการที่บุคคลได้เคยศึกษาหาความรู้ ฝึกฝน อบรม บ่มนิสัย และเคยปฏิบัติพัฒนาสภาวะความเป็นผู้นำที่ดีมาแต่ปางก่อน คือ แต่อดีตกาล จนหล่อหลอมบุคลิกภาพและสภาวะความเป็นผู้นำที่ดีปลูกฝัง เพิ่มพูนอยู่ในจิตสันดานยิ่งขึ้นต่อ ๆ มาจนถึงปัจจุบัน ประมุขศิลป์คือ คุณลักษณะของความเป็นผู้นำที่ดี เช่นนี้ ชื่อว่า เป็นศิลป์ (Arts) ซึ่งก็คือ “บุญบารมี” นั้นเอง แนวทางปฏิบัติในการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วยหลักธรรมาภิบาล ๔ ประการ คือ

- ๑. หลักการครองตน
- ๒. หลักการครองงาน
- ๓. หลักการครองคน
- ๔. หลักธรรมาภิบาล

จะเห็นได้ว่า หลักธรรมที่ใช้ในการทำงานที่กล่าวมา เป็นเรื่องง่าย ๆ ใกล้ตัวที่เราปฏิบัติกันอยู่แล้ว ในฐานะปัจเจกชน (Individualism) แต่อาจยังขาดความเข้มข้น/เอาจริงเอาจังกันเท่าที่ควร การจัดแบ่งชุดธรรมะสำหรับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกันตามนัยดังกล่าว เป็นจุดเน้นที่ผู้ดำรงตนในตำแหน่ง ควรจะให้ความสนใจ หรือมีการปฏิบัติในธรรมะนั้นให้มากเป็นพิเศษกว่าคนอื่น แต่มิได้หมายความว่า การปฏิบัติตามธรรมะจะเป็นเอกเทศต่อกัน ทุกธรรมะจะเกื้อกูลต่อกัน และหากทุกคนสามารถปฏิบัติได้พร้อม กับทำหน้าที่ของตนเต็มกำลังความสามารถอย่างสมบูรณ์ เชื่อเหลือเกินว่า บรรยากาศในการทำงาน “งานสัมฤทธิ์ ชีวิตรื่นรมย์” คงเกิดขึ้นได้ไม่ยาก สมดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปรารถนาที่จะเห็น

คนไทยมีความสุขในปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๔ ด้วยการให้ คือ ให้ความรัก ความเมตตา กัน ให้น้ำใจไมตรีต่อกัน ให้อภัยกัน ให้การสงเคราะห์ อนุเคราะห์กัน โดยมุ่งดีมุ่งเจริญต่อกันด้วยความบริสุทธิ์ใจและจริงใจ ดังนั้น จึงขอให้พวกเราตั้งจิตอธิษฐานที่จะน้อมนำหลักธรรมและกระแสพระราชดำรัสดังกล่าวมาใช้ในการดำเนินชีวิต และ ในการทำงาน โดยเฉพาะการรักงานที่ทำ ขยันทำงาน รับผิดชอบงาน และรู้จักไตร่ตรองให้ถี่ถ้วน รวมถึง การให้การเกื้อกูลกัน และการปฏิบัติต่อคนอื่นเหมือนกับการปฏิบัติต่อตนเอง (เอาใจเขามาใส่ใจเรา) ซึ่งทุกคน สามารถทำได้ เพราะทุกอย่างอยู่ที่ “ใจ” ใจที่จะเริ่มทำสิ่งใหม่ ๆ ให้ชีวิตมีคุณค่าและมีความสุข^๑

จัดทำโดย : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรม ทอ.
กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

---

^๑ สมนึก แพทย์พิทักษ์